

Sag T-19/05

Boliden AB m.fl. mod Europa-Kommissionen

»Konkurrence — karteller — sektoren for VVS-rør af kobber — beslutning, der fastslår en overtrædelse af artikel 81 EF — vedvarende og forskelligartet overtrædelse — bøder — forældelse — samarbejde«

Rettens dom (Ottende Afdeling) af 19. maj 2010 II - 1847

Sammendrag af dom

1. *Konkurrence — aftaler — virksomheder, som kan beskyldes for at have begået en overtrædelse bestående i deltagelse i et kartel som helhed*
(Art. 81, stk. 1, EF)
2. *Konkurrence — bøder — retningslinjer for beregning af bøder — beregningsmetode, hvorved der tages hensyn til en række fleksible faktorer*
(Art. 229 EF; Rådets forordning nr. 17, art. 15, stk. 2, og nr. 1/2003, art. 23, stk. 2; Kommissionens meddelelse 98/C 9/03)
3. *Retspleje — fremsættelse af nye anbringender under sagens behandling — betingelser — nyt anbringende*
(Rettens procesreglement, art. 44, stk. 1, og art. 48, stk. 2)

4. *Konkurrence — bøder — størrelse — fastsættelse — kriterier — overtrædelsens varighed — overtrædelser af lang varighed — forhøjelse af udgangsbeløbet med 10% pr. år*
(Rådets forordning nr. 17, art. 15, stk. 2, og nr. 1/2003, art. 23, stk. 2; Kommissionens meddelelse 98/C 9/03, punkt B)
5. *Konkurrence — bøder — størrelse — fastsættelse — kriterier — nedsættelse af bøden som modydelse for den anklagede virksomheds samarbejde — betingelser*
(Rådets forordning nr. 17 og nr. 1/2003; Kommissionens meddelelse 96/C 207/04)

1. En virksomhed kan anses for ansvarlig for et kartel i sin helhed, selv om det er godtgjort, at den kun deltog direkte i ét eller flere af kartellets elementer, såfremt virksomheden vidste eller nødvendigvis burde vide, at det ulovlige samarbejde, som den deltog i, indgik i en samlet plan, og såfremt den samlede plan dækkede samtlige kartellets elementer.

konkrete tilfælde uden at angive grunde, som er i overensstemmelse med princippet om ligebehandling. Det tilkommer således Retten inden for rammerne af legalitetskontrollen af bøder pålagt ved den anfægtede beslutning at efterprøve, om Kommissionen har udøvet sin skønsbeføjelse i henhold til den i retningslinjerne fastsatte metode, og, i det omfang den skulle fastslå, at Kommissionen har overskredet denne beføjelse, at efterprøve, om overskridelsen er berettiget og tilstrækkeligt retligt begrundet.

(jf. præmis 61)

2. Selv om retningslinjerne for beregningen af bøder i henhold til artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17 og artikel 65, stk. 5, i EKSF-traktaten ikke kan anses for retsregler, som Kommissionen under alle omstændigheder er forpligtet til at overholde, fastsætter de dog vejledende regler for den praksis, der skal følges, og som Kommissionen ikke kan fravige i

Kommissionens begrænsning af sin egen skønsbeføjelse som følge af vedtagelsen af retningslinjer er nemlig ikke uforenelig med opretholdelsen af en væsentlig skønsmargen til Kommissionen. Retningslinjerne indeholder således forskellige fleksible omstændigheder, som giver Kommissionen mulighed for at udøve sit skøn i overensstemmelse med, hvad der er fastsat i bestemmelserne i forordning nr. 17 og nr. 1/2003, således som disse

bestemmelser er fortolket i retspraksis. På de områder, hvor Kommissionen har bibeholdt en skønsmargen, er legalitetskontrollen af disse bedømmelser derfor begrænset til, om der er tale om en åbenbar bedømmelsesfejl. Kommissionens skønsmargen og de grænser, den har fastsat herfor, er i øvrigt i princippet ikke til hinder for, at Fællesskabets retsinstanser udøver deres fulde prøvelsesret, og de kan ophæve, nedsætte eller forhøje den af Kommissionen pålagte bøde.

(jf. præmis 74-78)

I forbindelse med en sag om annullation eller nedsættelse af en bøde, der ved en beslutning fra Kommissionen er pålagt en virksomhed for tilsidesættelse af de fællesskabsretlige konkurrenceregler, skal et anbringende vedrørende vurderingen af grovheden af den omhandlede virksomheds deltagelse i overtrædelser, som gøres gældende for første gang i replikken, afvises, når stævningen alene indeholder et anbringende om den pålagte bødes angiveligt uforholdsmæssige karakter og alene tager sigte på forhøjelsen af udgangsbeløbet som følge af varigheden. Dette anbringende kan ikke anses for at udgøre en uddybning af det anbringende, der er gjort gældende i stævningen. Anfægtelsen af en beslutnings væsentlige forhold, såsom vurderingen af overtrædelsens grovhed, skal allerede i stævningen fremsættes på en særskilt måde for Retten.

(jf. præmis 90-92)

3. Det fremgår af bestemmelserne i artikel 44, stk. 1, litra c), i Rettens procesreglement, sammenholdt med artikel 48, stk. 2, at den stævning, der indleveres til Retten, skal indeholde søgsmålets genstand og en kort fremstilling af de påberåbte søgsmålsgrunde, og at nye anbringender ikke må fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige og faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne. Imidlertid skal et anbringende, der udgør en uddybning af et anbringende, der tidligere er fremsat direkte eller indirekte i stævningen, og som har en nær sammenhæng med dette, antages til realitetsbehandling. Tilsvarende gælder, når et argument fremføres til støtte for et anbringende.
4. Det fremgår af retningslinjerne for beregning af bøderne i henhold til artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17 og artikel 65, stk. 5, i EKSF-traktaten, at Kommissionen ikke har indført nogen overlappning eller gensidig afhængighed mellem bedømmelsen af overtrædelsens grovhed og af dens varighed. Den omstændighed, at Kommissionen har forbeholdt sig muligheden for at foretage en forhøjelse for hvert års overtrædelser, som for så vidt angår overtrædelser af lang varighed kan være op til 10% af det beløb, der er fastsat for overtrædelsens grovhed, forpligter på ingen måde Kommissionen til at fastsætte denne sats ud fra intensiteten

af kartellets aktiviteter eller dets virkninger, dvs. overtrædelsens grovhed. Det tilkommer nemlig Kommissionen inden for rammerne af dens vide skønsbeføjelse at vælge satsen for den forhøjelse, den ønsker at anvende på baggrund af overtrædelsens varighed.

Kommissionen et vidt skøn for at vurdere kvaliteten og brugbarheden af en virksomheds samarbejde, navnlig i forhold til andre virksomheders bidrag. Kun et åbenbart urigtigt skøn fra Kommissionen kan således anfægtes. Kommissionen kan dog i forbindelse med nævnte bedømmelse ikke tilsidesætte ligebehandlingsprincippet.

(jf. præmis 95, 96 og 98)

5. I forbindelse med bedømmelsen af kartelmedlemmers samarbejde har

(jf. præmis 105)